

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 13.Gf.40.213/2023/6-II.

A felperesek:

felperes1 I. rendű felperes

cím2

felperes1né II. rendű felperes

cím2

A felperesek képviselője:

Dr. Márhoffer Marianna ügyvéd

cím1

Az alperes:

alperes1

cím3

Az alperes képviselője:

Máté Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Máté Szabolcs ügyvéd)

cím5

A per tárgya: lakásszövetkezeti határozat felülvizsgálata

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 30.G.40.326/2023/6. (2023. június 15.)

A fellebbezést benyújtó fél: alperes (9. sorszám alatt)

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II. rendű felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 100.000 (százezer) forint ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperesek keresetükben kérték a bíróságot, hogy az alperes Igazgatósága által 2022. október 4-én tett, igazgatósági határozatnak minősülő, valamint az alperes

Felügyelőbizottsága által tett, felügyelőbizottsági határozatnak minősülő nyilatkozatait helyezze hatályon kívül. Kérték továbbá az alperes perköltségben marasztalását. Perköltségigényüket akként terjesztették elő, hogy a csatolt ügyvédi megbízási szerződés értelmében az ügyvédi munkadíj összege az elsőfokú eljárás során 130.000 forint, melyhez további költségként adódik a 36.000 forint eljárási illeték és a tulajdoni lap lekérésének 1.000 forintos költsége.

[2] A kereset jogalapját a lakásszövetkezetről szóló 2004. évi CXV. törvény (a továbbiakban: Lszt.) 15. § (1) bekezdésének h) pontjára és 23. §-ának (2) bekezdésére alapították, felhívták továbbá a 11. §-t és az alperesi Alapszabály rendelkezéseit. A keresetük indokául arra hivatkoztak, hogy az alperes Alapszabálya és a jogszabályok nem teszik lehetővé a határozat meghozatalát sem az Igazgatóságnak, sem a Felügyelőbizottságnak. A határozat és megállapodás megerősítésére kizárólag a Közgyűlés rendelkezett volna hatáskörrel, miután az alap döntés és megállapodás létrehozása is közgyűlési hatáskörbe tartozott volna. Kifogásolták, hogy a határozatok tartalma nem felel meg a valóságnak, miután velük semmiféle előzetes egyeztetés nem történt, beleegyezésüket nem adták a döntésekhez. Hivatkoztak arra is, hogy amennyiben a döntéshozatalra az alperesi szervek rendelkeztek volna felhatalmazással, határozatuk abban az esetben is a kisebbségi jogukat sérti [Lszt. 9. § (2) bek.], és az Alapszabály II.1.2. pontja szerint a rendeltetéstől eltérő használat nem sértheti, vagy korlátozhatja a többi tag jogát, de ezek a döntések és a megállapodás kifejezetten sértik a jogukat. A perfelvételi tárgyaláson azzal egészítették ki nyilatkozataikat, hogy az alperes Igazgatósága hivatkozik egy Házirendre, azonban az Igazgatóság által megjelölt pont e körben nem helytálló. A határozat alakilag érvénytelen, mert az Igazgatósági ülésének összehívása, illetve a tagok értesítése nem történt meg, továbbá a közgyűlésnek kellett volna dönteni. A hozzájárulás a légkondicionáló kihelyezésére, nem pedig hőszivattyú telepítésére szólt, ténylegesen azonban az utóbbi történt. Egyébként a hatályos zajrendelettel is ellentétes a hozzájárulás.

[3] Az alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[4] A Fővárosi Törvényszék a 2023. június 15. napján kelt 30.G.40.326/2023/6. számú ítéletével az alperes Igazgatósága által tett, igazgatósági határozatnak minősülő, valamint az alperes Felügyelőbizottsága által tett, felügyelőbizottsági határozatnak minősülő, egyaránt 2022. október 4-én tett nyilatkozatait hatályon kívül helyezte. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 167.000 forint perköltséget.

[5] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesek egy lakás tulajdonosai az alperes által fenntartott, cím4 szám alatti házban, a tető alatt található harmadik emeleten. A házban egy másik lakás tulajdonosa tulajdonos1.

[6] Az alperes Alapszabályának III. fejezete rendelkezik a lakásszövetkezet szervezetről és szerveinek működéséről. Ennek 1. pontja szabályozza a Közgyűlést, amelynek 1.1. pontja értelmében a lakásszövetkezet legfőbb szerve a Közgyűlés. E pont felsorolja a Közgyűlés

hatáskörét, így a h) pont szerint közgyűlési hatáskörbe tartozik a lakásszövetkezet tulajdonában álló épületrészek használata, hasznosítása módjának megváltoztatása. A 3. pont szabályozza az Igazgatóság, a 4. a Felügyelőbizottság feladat- és hatáskörét.

[7] A tulajdonos1 tulajdonos és elnök1, az alperes Igazgatóságának elnöke által aláírt, Budapesten, 2022. június 27-én kelt Megállapodás 1./ pontjában a felek egyezően rögzítették, hogy a lakástulajdonos a kizárólagos tulajdonát képező lakás hűtését és fűtését egy légkondicionáló berendezéssel szeretné megoldani. Ezen pont utolsó mondatában a lakástulajdonos kijelentette, hogy a légkondicionáló berendezés kültéri egységét a C épület tetején akarja elhelyezni, amely a lakásszövetkezet tulajdonát képezi, a 2./ pont első mondatában pedig kijelentette, hogy az általa felszerelni kívánt légkondicionáló berendezés egy márka1 típusú hőszivattyú. Az 5./ pontban a felek megállapodnak, hogy az alperes Igazgatósága – külön nyilatkozatban – hozzájárul a lakástulajdonos jelen megállapodásban rögzített kivitelezéséhez, illetve a klímaberendezés kültéri egységének a C épület lapostetőjén való elhelyezéséhez, a megállapodásnak megfelelő műszaki paraméterek és megoldás mellett.

[8] Az alperes Igazgatóságának elnöke által aláírt, Budapesten, 2022. június 28-án kelt, „Hozzájáruló nyilatkozat” címmel ellátott nyilatkozat értelmében az alperes Igazgatósága hozzájárult ahhoz, hogy tulajdonos1 tulajdonostárs a lakásszövetkezet C épületének lapos tetején klíma kültéri egységet elhelyezzen. A nyilatkozat azt is tartalmazta, hogy a hozzájárulás csak a 2022. június 27-én kötött megállapodás teljes körű betartása esetén érvényes.

[9] Az alperes Felügyelőbizottságának tagjai – elnök2 elnök, valamint tag1 és tag2 – a Budapesten, 2022. október 4-én kelt, „Nyilatkozat” elnevezésű, a tagok által aláírt okiratban rögzítették, hogy részletesen áttanulmányozták a tulajdonos1 kültéri egységének kihelyezésével kapcsolatos összes dokumentumot, a létrejött, ügyvéd által szerkesztett megállapodást és az Igazgatóság elnöke által kiadott hozzájáruló nyilatkozatot. Megállapították, hogy az Igazgatóság és annak elnöke minden tekintetben az alperes Alapszabályának és Házi rendjének megfelelően járt el és ez alapján az Igazgatóság elnöke által kiadott, Budapesten, 2022. június 28-án kelt hozzájáruló nyilatkozat minden tekintetben érvényes.

[10] A 2022. október 4-i alperesi Igazgatósági Ülésen az 1/2022. (10.04.) számú igazgatósági határozatban az Igazgatóság 2 db igen és 1 db nem szavazat mellett ismételtlen engedélyezte, hogy tulajdonos1 tulajdonos a légkondicionáló berendezésének kültéri egységét a C épület tetején helyezze el. Egyúttal ismételtlen jóváhagyja, hogy elnök1 elnök a már egyeztetett feltételekkel tulajdonos1sal erre vonatkozóan szerződést kössön, hozzájáruló nyilatkozatot adjon ki. Az Igazgatóság továbbá a már 2022. július 27-én tulajdonos1 és a lakásszövetkezet által megkötött ezen tárgyú, a kivitelezésre vonatkozó megállapodást utólag is jóváhagyja. Az ülés jegyzőkönyve egyebek között azt is rögzítette, hogy az Igazgatóság elnöke jóváhagyta az I. rendű felperes igazgatósági tagságról történő lemondását.

[11] A szintén Budapesten, 2022. október 4-én kelt, az alperes Igazgatóságának tagjai – elnök1 elnök, valamint tag3 és az I. rendű felperes – neveinek feltüntetésével szövegezett, azonban csak elnök1 és tag3 által aláírt, ugyancsak „Nyilatkozat” elnevezésű okirat értelmében valamennyien részletesen és újból áttanulmányozták tulajdonos1 lakástulajdonos kültéri egységének kihelyezésével kapcsolatos összes dokumentumot és az alábbi megerősítő nyilatkozatot teszik: Megállapítják, hogy a kültéri egységgel kapcsolatos dokumentációt, a

szerződés tervezeteket az Igazgatóság elnöke az összes érintettnek, és így a C épületben lakó tulajdonostársnak is megküldte. Az Igazgatóság elnöke 2022. június 16-án minden érintett részére elküldte az aláírásra elkészített megállapodás tervezetét és írásbeli szavazásra kérte az érintetteket. „Nem támogatom” tartalmú nyilatkozat senki részéről nem érkezett. Az ügyvéd által szerkesztett megállapodást 2022. június 27-én az Igazgatóság elnöke aláírta és ez alapján 2022. június 28-án a hozzájáruló nyilatkozatot kiadta. A fentiekre tekintettel megállapítják és rögzítik, hogy az Igazgatóság és annak elnöke az alperes alapszabályának és házirendjének megfelelően járt el, ezért az elnök által kiadott hozzájáruló nyilatkozatot utólagosan megerősítik.

[12] A felperesek a kültéri egység lakásuk feletti elhelyezése ellen több ízben írásban tiltakoztak az alperes szerveinél, birtokvédelmi eljárást kezdeményeztek, a 2022. június 28-i igazgatósági nyilatkozat hatályon kívül helyezése, továbbá a 2022. június 27-i Megállapodás létre nem jöttének, illetve érvénytelenségének megállapítására pert indítottak.

[13] Az elsőfokú bíróság az ítélete jogi indokolásában rögzítette, hogy a tényállást a felperesek nyilatkozatai, valamint az általuk csatolt okiratok alapján állapította meg, figyelemmel a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 203. §-ának (2) bekezdésére.

[14] A felperesek az Lszt. 9. § (1) bekezdése szerint perindításra tagi minőségük okán jogosultak voltak, keresetüket az e § (3) bekezdésében előírt határidőn belül terjesztették elő.

[15] Az Lszt. IV. fejezete rendelkezik a lakásszövetkezet szervezetéről, így a 15-21. § a közgyűlésről, részközgyűlésről, küldöttgyűlésről, a 22-24/B. § az igazgatóságról, a 25-28. § a felügyelőbizottságról. E rendelkezések és a perindítási jogosultságot szabályozó 9. § (1) bekezdésének egybevetése alapján megállapíthatóan az utóbbi rendelkezésben hivatkozott „bármely szerve által hozott olyan határozat” fordulatba beleértendő az alperesi Igazgatóság és Felügyelőbizottság keresettel támadott határozata.

[16] A bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy a keresettel támadott határozatok meghozatalára az alperes szervei rendelkeztek-e hatáskörrel. Az Lszt. 15. § (1) bekezdésének h) pontja értelmében a közgyűlés hatáskörébe tartozik a lakásszövetkezet tulajdonában álló épületrészek (11. §) használata, hasznosítása módjának megváltoztatása. E törvényi előírással egyezően rendelkezik az alperesi Alapszabály III.1.1.h) pontja. A törvényi rendelkezésben meghatározottan ha a lakások a tagok tulajdonában állnak, az épülethez tartozó földrészlet, az épületszerkezetek, az épület közös használatra szolgáló területei és helyiségei, a központi berendezések, a házfelügyelői (gondnoki) lakás, továbbá a lakásszövetkezet célját szolgáló más építmények (iroda, műhely, raktár stb.) és vagyontárgyak a lakásszövetkezet tulajdonában állnak. A rendelkezésre álló adatok alapján tényként állapítható meg, hogy az alperesi lakások a tagok (így pl. a felperesek és tulajdonos1) tulajdonában állnak, ezért az Lszt. 11. § előírásai a perbeli esetben irányadóak. Az alperes felperesek lakását is magában foglaló C épületének teteje az Lszt. 11. §-a értelmében az épület közös használatra szolgáló területe (egyben épületrésze), melynek használata, illetve hasznosítási módjának megváltoztatása a 15. § (1) bekezdésének h) pontja – és az alperesi Alapszabály –eltérést nem engedő rendelkezése értelmében közgyűlési hatáskör. Ebből következően az alperesi lakásszövetkezet más szerveinek kizárólagos közgyűlési hatáskörbe tartozó kérdésben meghozott határozatait/nyilatkozatait – tartalmuktól függetlenül – jogsértőek, mivel e szervek nem rendelkeznek hatáskörrel a tárgybani döntésre. Ezért egyaránt helye volt az alperes 2022.

október 4-i Igazgatósági Ülésén meghozott határozat alapján kiadott nyilatkozat, valamint az ugyanazon napi keltezéssel ellátott, a felügyelőbizottsági tagok által aláírt nyilatkozat/határozat hatályon kívül helyezésének az Lszt. 9. §-ának (1) bekezdése alapján.

[17] Az elsőfokú bíróság szükségtelennek tartotta az alperesi Alapszabály felperes által felhívott rendelkezéseinek rögzítését a tényállásban, mivel önmagában az Alapszabály – és az Lszt. – releváns közgyűlési hatásköri előírásából következően megállapítható a keresettel támadott határozatok jog- és alapszabálysértő jellege. Ezen túlmenően a határozatok jogsértő jellege megállapítása szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy az alperes szervei a felperesekkel egyeztettek-e.

[18] Kitért arra is, hogy a felperesek Lszt. 9. § (2) bekezdésébe ütközésre hivatkozása megalapozatlan. E rendelkezés arra az esetre biztosítja a tag vagy nem tag tulajdonos részére a perindítási jogot, amennyiben a közgyűlés határozata a kisebbség jogos érdekeinek lényeges sérelmével jár. A perbeli jogvita lényege abban áll, hogy az alperes szervei az alperes Közgyűlése hatáskörének elvonásával hoztak határozatokat, ebből azonban az is következik, hogy e határozatokat nem a Közgyűlés hozta meg, márpedig a kisebbség jogos érdekének lényeges sérelme csak közgyűlési határozat elleni kereset alapját képezheti, a lakásszövetkezet további szervei által hozott határozatok nem támadhatók ilyen indokkal.

[19] A felperesek nem jelölték meg, hogy a határozatok az alperesi Házirend mely pontját sértik, ezért azt az elsőfokú bíróság vizsgálni nem tudta, de ebben a körben is helytállónak találta a hivatkozásukat, hogy a tárgybeli döntésre a közgyűlés rendelkeztet hatáskörrel, nem pedig az alperes további szervei.

[20] Hangsúlyozta, hogy az ítéletében kizárólag a 2022. október 4-ei alperesi határozatoknak minősülő nyilatkozatokról döntött. A perben előterjesztett keresetnek nem képezte a részét az e határozatokkal megerősített 2022. június 28-ai határozat (nyilatkozat) és június 27-i Megállapodás sem. Ez utóbbi azzal együtt sem, hogy az a felperesek előadása szerint sérti a jogaikat.

[21] A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján döntött és a pervesztes alperest kötelezte a felperesek részére a perköltség megfizetésére.

[22] Az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett elsődleges fellebbezési kérelmében az alperes az elsőfokú ítélet Pp. 379. §-a szerinti hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését, másodlagosan a Pp. 381. §-a alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan a Pp. 383. §-a alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte, valamennyi esetben a felperesek első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltsége megfizetésére kötelezésével.

[23] Fellebbezése indokolásában előadta, hogy az elsőfokú eljárásban a 2023. június 15. napján tartott perfelvételi tárgyalás megnyitását követően az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy

szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, nem képviseltette magát, ugyanakkor a felpereseket nem nyilatkoztatta arról, hogy kéri-e a tárgyalás megtartását, és azok nem is kérték a tárgyalás megtartását. A felperesek nyilatkozatának elmaradására figyelemmel az eljárást a Pp. 190. § (1) bekezdés b) pontja alapján hivatalból meg kellett volna szüntetni.

[24] Eljárási szabálysértésként arra is hivatkozott, hogy a felperesi képviselő a perfelvételi tárgyaláson és a keresetben is utalt a Házirend rendelkezéseire, ugyanakkor az elsőfokú bíróság e nyilatkozatot figyelmen kívül hagyta, amit a döntésének indokolásában is rögzített. Tekintettel a Lszt. 14. § (3) bekezdésére is a Pp. 237. § (3) bekezdésének rendelkezéseinek megfelelően az elsőfokú bíróságnak a felperesi képviselőt fel kellett volna hívnia nyilatkozata pontosítására a jogvita kereteinek megfelelő tisztázásához. Amennyiben a Házirend a törvényi szabályozásnak, felhatalmazásnak megfelelően rögzít bizonyos szabályokat az épület közös használatú területei tekintetében, úgy ezen szabályok kihatással lehetnek a jogvita eldöntésére, azaz az érdemi döntéshez szükséges rendelkezések ismerete nem mellőzhető.

[25] A kereset elutasítását arra hivatkozással kérte, hogy a keresetben jelöltekkel szemben a támadott két nyilatkozat közül egyik sem minősül határozatnak, sem formai, sem tartalmi értelemben, ezért az Lszt. 9. § (1) bekezdése szerint azok hatályon kívül helyezése iránt keresetet a felperesek nem terjeszthettek volna elő. Az elsőfokú bíróság rendelkezésére állt a 2022. október 4. napján tartott Igazgatósági Ülés jegyzőkönyve, erre az ítélet [6] pontjában utal is, ezért módjában állt észlelni, hogy egyrészt a felperesek által keresettel támadott igazgatósági nyilatkozat nem minősülhet határozatnak azért sem, mert az ügyben ténylegesen született igazgatósági határozat, amit az igazgatósági ülés jegyzőkönyve tartalmaz. A kereset pedig ténylegesen nem az igazgatósági határozatot támadja, ezért álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak még a perfelvételi tárgyalást megelőzően fel kellett volna hívni a felperesek figyelmét a kereset ellentmondásosságára. Mivel az elsőfokú bíróság a keresetnek helyt adott és az igazgatósági határozatnak minősülő, 2022. október 4-én kelt nyilatkozat hatályon kívül helyezéséről rendelkezett, ezért az elsőfokú ítélet rendelkező része iratellenes, az elsőfokú bíróság rendelkezésére álló okirati bizonyítékokkal ellentétes.

[26] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan és részben iratellenesen állapította meg és azt téves jogszabályértelmezés alapján ítélte meg. A keresetlevél rögzítette, hogy a felperesek a tulajdonos1, továbbá az alperes között 2022. július 27. napján létrejött Megállapodás létre nem jött és érvénytelensége kapcsán pert indítottak. Bár abban a perben a felperesek az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság nyilatkozatát keresettel nem támadták, azonban figyelemmel arra, hogy az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság utólagos jóváhagyása is a tényállás része, az eljáró bíróságnak azokat is vizsgálnia kellett volna a keresetről való döntés keretében. Ez azt is jelentheti, hogy ebben a tárgyban már indult másik peres eljárás, és az a jelen eljárás megszüntetését is eredményezhette volna.

[27] Előadta, hogy az elsőfokú eljárásban azért nem terjesztett elő védekezést és nyilatkozatot, mert azt hitte, hogy a jelen perben kézbesített iratok is a másik, korábbi per iratai, amiket tévedésből újfent megküldtek részére, elkerülte a figyelmét az új perszám, illetve, hogy az eljárás, bár ugyanazon tényállás alapján, másra irányul. Bár tisztában van a bizonyítási korlátokkal a másodfokú eljárásban, ennek ellenére becsatolja a hivatkozott Házirendet még abban az esetben is, hogy ha annak a figyelembevételét a másodfokú bíróság a döntéshozatalánál mellőzi. Eszerint (4.3. pont alapján) a Házirend az Igazgatóságot hatalmazza fel a külső műszaki egységeknek vagy egyéb külső elemeknek a lakásszövetkezet tulajdonát képező ingatlanrészekre történő elhelyezése tárgyában való eljárásra, annak az

alperes nevében történő engedélyezésére. Miután a felperesek kifogást emeltek tulajdonos1 kivitelezési munkái megkezdését követően, az alperes Igazgatósága a 2022. október 4. napján hozott döntésével, az 1/2022. (10.04.) számú igazgatósági határozatban egyrészt újra engedélyezte tulajdonos1nak a légkondicionáló berendezése kültéri egységének kihelyezését, másrészt utólag is jóváhagyta a tulajdonos1 és az alperes 2022. június 27. napján kötött Megállapodását. Ezt követően adta ki az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság is ettől teljesen elkülönülve a 2022. október 4. napján kelt nyilatkozatát, amelyben az Igazgatóság döntését és az Igazgatóság elnökének nyilatkozatát jogszerűnek, az Alapszabállyal és a Házirenddel összhangban állónak minősítik.

[28] Azt emelte ki, hogy az Igazgatósága az Lszt. 14. § (1) és (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a Közgyűlés által elfogadott Házirend keretében kapott felhatalmazása alapján, annak 4.3. pontjában rögzített jogkörében eljárva engedélyezte a hőszivattyú tetőre történő kihelyezését és hagyta jóvá az egyeztetést követően a Megállapodás megkötését, hatalmazta fel erre az Igazgatóság elnökét, illetve ennek keretében erősítette meg döntésével újfent azt a későbbiekben. Az Igazgatóság jogosult, sőt köteles volt a tulajdonos1 külső műszaki egységének kihelyezése kérdésében dönteni, döntését megerősíteni, ugyanakkor ezt a döntést az Igazgatósági Ülés jegyzőkönyve rögzíti és az 1/2022. (10.04.) számú igazgatósági határozat tartalmazza, nem pedig a keresettel támadott nyilatkozatok.

[29] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes perköltségben való marasztalását kérték.

[30] Előadták, hogy az alperes az elsőfokú eljárással kapcsolatos valamennyi kötelezettségét elmulasztotta, nem vette át a keresetlevelet, ellenkérelmet nem terjesztett elő, nem vette át a tárgyalásra vonatkozó idéző végzést és nem jelent meg a tárgyaláson sem. Mulasztását nem mentette ki, igazolási kérelmet nem terjesztett elő sem az elsőfokú eljárás során, sem pedig fellebbezésével egyidejűleg a másodfokú eljárásban. Mulasztását elismerte, azzal indokolta, hogy összekeverte a jelen ügyet felperesek és alperesek között folyamatban lévő másik perrel. E védekezése jogilag irreleváns, joghatás kiváltására nem alkalmas. Minden alperesi mulasztással kapcsolatos jogkövetkezmény az alperessel szemben az elsőfokú eljárás során beállt, és miután az elsőfokú eljárásban nem terjesztett elő ellenkérelmet és bizonyítási indítványt, a fellebbezésében sem terjesztheti elő az ellenkérelmét és a bizonyítási indítványát sem, azaz mulasztását nem pótolhatja. Ezzel ellentétben a másodfokú eljárásban a fellebbezésében érdemi védekezést, tényállításokat, jogállításokat, bizonyítási indítványt terjesztett elő annak ellenére, hogy arra a perfelvételi szakban lehetősége volt és azt elmulasztotta. Azzal pedig, hogy az elsőfokú eljárásban ellenkérelmet és érdemi nyilatkozatot nem terjesztett elő, nem vitatta a felperes tényállításait, jogállításait, illetve bizonyítékait. Az alperes állításával szemben a perfelvételi tárgyalás megtartása előtt a tárgyalás megtartására vonatkozóan jogi képviselőjük nyilatkozott, e tény bizonyítja, hogy a bíróság tárgyalást tartott, ítéletet hozott. Az eljárás megszüntetésére a fellebbezésben jelölt okból a perfelvételt lezáró végzés meghozatala után már nem is kerülhetne sor.

[31] Az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során kizárólag a felperesek előadását, előkészítő iratait vehette alapul. Az alperes mulasztása okán nem kérdőjelezheti meg, hogy a keresettel támadott Igazgatósági és Felügyelőbizottsági döntések határozatnak minősülnek-e,

miután alperes a felperesek erre vonatkozó tény- és jogállítást mulasztása jogkövetkezményeként igazgatósági döntésnek fogadta el és ezzel az elsőfokú bíróság is egyetértett. Az alperesnek a másodfokú eljárásban a fellebbezésben előterjesztett tényállításai, jogállításai és érvelései nem relevánsak, mert azok előterjesztésére sem a bíróság, sem az eljárásjogi törvény a mulasztás okán nem ad lehetőséget. Az elsőfokú bíróság a felperesek részéről további bizonyítást a keresetükben előadott jogi érvek alapján nem tartott szükségesnek. Az alperesi ellenkérelem és egyéb nyilatkozatai elmulasztását úgy kellett tekintenie, hogy osztotta felperesek álláspontját a Felügyelőbizottsági és Igazgatósági nyilatkozatok határozataként történő meghatározásában, ezért további bizonyítási kötelezettsége nem volt.

[32] A keresettel támadott nyilatkozatokat tartalmuk, és nem az elnevezésük szerint kell értékelni. A nyilatkozatokban az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság testületileg arról döntött, hogy az Igazgatóság elnökének korábbi eljárása jogszerű volt, azokat aláírták az azzal egyetértő tagok. A Felügyelőbizottság egyhangúan, az Igazgatóság egyszerű többséggel hozott határozat. Az a tény nem annulálja a két nyilatkozat határozati döntés jellegét, hogy a jegyzőkönyv azokat döntésként nem tartalmazza.

[33] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy jelen per határozatainak jogellenessége független azon pertől, amely a 2022. június 28-i igazgatósági döntés jogszerűségét vizsgálja, és azzal, hogy a mérlegelési jogkörében nem rendelte el a perek egyesítését, nem követett el jogszabálysértést.

[34] Kiemelték, hogy az elsőfokú ítélet megváltoztatásának a feltételei sem állnak fenn, mert ahhoz hiányzik az alperes érdemi ellenkérelme és egyéb nyilatkozatai. Az alperes ugyan ezeket megpróbálta a másodfokú eljárásban a fellebbezésben pótolni, azonban azokat az eljárás jelen szakaszában már nem terjeszthette elő.

[35] Az alperes perköltségigénye kapcsán megjegyezték, hogy annak ellenére tart igényt az elsőfokú eljárásban felmerült költségei megtérítésére, hogy abban nem vett részt.

[36] Az elsőfokú ítéletnek fellebbezés hiányában nem volt jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltak alapján bírálta felül.

[37] A fellebbezés nem alapos.

[38] Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az eljárás megszüntetésére a Pp. 379. § alapján az alperes által megjelölt okból a másodfokú eljárásban nem kerülhet sor. A Pp. 240. § (1) bekezdés g) pontja értelmében a bíróság az eljárást hivatalból csak a perfelvételt lezáró végzés meghozatala előtt szünteti meg abból az okból, hogy a perfelvételi, illetve

folytatólagos perfelvételi tárgyalást a felek elmulasztották vagy a jelenlévő fél a tárgyalás megtartását nem kéri. A hatályos Pp. koncepciója a perhatékonyság és a célszerűség elvének szem előtt tartásával a perfelvételi tárgyalás elmulasztása miatt az eljárás megszüntetésére csak a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig ad lehetőséget. Később, így a másodfokú eljárásban sincs az eljárás megszüntetésére lehetőség.

[39] Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítására sem volt szükség a fellebbezésben megjelölt okból.

[40] A fellebbezésben írtakkal szemben nem volt szükséges az elsőfokú bíróság részéről a Pp. 237. § alapján anyagi pervezetésre, mert a felperesek a perben teljeskörűen kifejtették az álláspontjukat, a perfelvételi nyilatkozatuk nem volt sem hiányos, sem ellentmondó. Az elsőfokú bíróság nem egy felek által korábban elő nem adott jogi álláspontot fejtett ki ítéletében, hanem a felperesi érveket fogadta el.

[41] Az anyagi pervezetés tartalmában az egyes perszakokhoz idomul, jellegét az adott perszakasz célja határozza meg. A perfelvételi tárgyalás lezárásáig az ügy érdemi tárgyalásra való előkészítését szolgálja, alapvetően a felek perbeli nyilatkozatainak, a vitás kérdéseknek a tisztázására és a bizonyítékok számbavételére, a bizonyítási eljárás tervezhetősége irányul. A pervezetésnek arra kell irányulnia, hogy a jogvita minél előbb körvonalazódjék, és az érdemi tárgyalás megtartására a leghamarabb időben kerüljön sor. Az anyagi pervezetés mindig az adott helyzetben szükségessé váló tájékoztatási kötelezettséget írja elő a bíróságok számára a kereseti kérelem, valamint az ellenkérelem korlátai között. A bíróságnak a rendelkezésre álló peradatok szerinti legkonkrétabb tájékoztatást kell nyújtania a fél részére, ami az ellenfél védekezésének ismerete nélkül sokkal kevésbé lehet konkrét, célirányos és szükséges.

[42] Az elsőfokú bíróság a 2. sorszámú végzésével a keresetet az alperes részére kézbesítette, felhívta az ellenkérelem előterjesztésére, tájékoztatta a Pp. 203. § (2) bekezdése alapján arról, hogy amennyiben az érdemi ellenkérelmét, védekezését nem terjeszti elő, azt úgy tekinti, hogy az alperes a felperesek tényállításait, jogállításait, illetve bizonyítékait nem vitatja, a felperesek kérelme, illetve indítványa teljesítését nem ellenzi, és az alperes ellenkérelme megalapozásához nem kíván, illetve nem tud tényállítást, jogállítást, kérelmet, bizonyítékot vagy bizonyítási indítványt előterjeszteni.

[43] Az alperes ellenkérelmet nem terjesztett elő, a perfelvételi tárgyaláson pedig nem jelent meg.

[44] Az elsőfokú bíróság helytállóan az alperes érdemi ellenkérelme előterjesztésének hiányát úgy tekintette, hogy a felperes tényállítását, jogállítását és bizonyítékait nem vitatta.

[45] A másodfokú eljárásban előterjesztett alperesi ellenkérelem mindezek után a Pp. 7. § (1) bekezdés 4. pont b) pontja szerint ellenkérelem-változtatásnak minősül.

[46] A Pp. 373. § (3) bekezdése pedig egyértelműen meghatározza, hogy a másodfokú eljárásban az ellenkérelem-változtatásának akkor van helye, ha a (2) bekezdés szerinti ténnyel áll közvetlen okozati összefüggésben. A fél akkor terjeszthet elő új bizonyítási indítványt, illetve bocsáthat rendelkezésre további bizonyítási eszközt, ha a (2) bekezdés szerinti tény bizonyítására vagy a keresete, ellenkérelme alapjául korábban hivatkozott tény bizonyítására szolgál, feltéve, hogy az önhibáján kívüli okból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a tudomására, vagy keletkezett. A (2) bekezdés szerint a fellebbezésben új tény állítására akkor kerülhet sor, ha az új tény a fél önhibáján kívüli okból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a fellebbező fél tudomására vagy következett be, feltéve, hogy az elbírálás esetén rá nézve kedvezőbb ítéletet eredményezhetett volna.

[47] Az alperesnek a perfelvételi tárgyalás és az ellenkérelem előterjesztésének elmulasztására vonatkozó azon előadása, hogy abban a hitben volt, hogy a perben kézbesített iratok egy másik korábbi per iratai, amelyek tévedésből kerültek részére ismételtlen megküldésre, nem jelentenek önhibán kívüli okot.

[48] A Pp. 373. § (1) bekezdése szerint pedig a fellebbezésben és a másodfokú eljárás során a (2)-(5) bekezdésben foglalt kivételekkel az ellenkérelmet nem lehet megváltoztatni, utólagos bizonyításnak pedig nincs helye.

[49] Az ítéltábla a Pp. 373. § (1) bekezdésében írt tilalomra figyelemmel és a (2)-(3) bekezdésekben foglalt feltételek hiányában az alperes ellenkérelem-változtatását végzéssel elutasította és a fellebbezésben állított új tényeket és megjelölt bizonyítási eszközt figyelmen kívül hagyta.

[50] Az elsőfokú bíróság az érdemi döntése során kizárólag a felperesek nyilatkozatait és az általuk csatolt okirati bizonyítékokat vehette alapul, ezért az elutasított ellenkérelem-változtatásban előadottak nem voltak figyelembe vehetők az elsőfokú ítélet anyagi jogi felülbírálata során sem.

[51] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdésében foglaltak alapján helybenhagyta.

[52] Az ítéltábla az eredménytelenül fellebbező alperest kötelezte a Pp. 82. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján a felperesek részére a másodfokú eljárásban a jogi képviselőjükkel felmerülő ügyvédi munkadíj megfizetésére, amelynek összegét a felperesek és az ügyvédi iroda között létrejött megbízási szerződésben foglaltak alapulvételével az IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapított meg a felszámított összegben.

Budapest, 2024. január 24.

Dr. Pusztai Anita s.k.

a tanács elnöke

Dr. Ócsai Beatrix Márta s.k. Dr. Bleier Judit s.k.

előadó bíró bíró